

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 1996-1997

25 juni 1997

VOORSTEL VAN DECREET

– van mevrouw Kathy Lindekens, mevrouw Trees Merckx-Van Goey,
mevrouw Yolande Avontroodt, mevrouw Nelly Maes en mevrouw Ria Van Den Heuvel –

houdende de oprichting van een Kinderrechtencommissariaat
en de benoeming van een Kinderrechtencommissaris bij het Vlaams Parlement

AMENDEMENTEN

Zie :

510 (1996-1997)

- Nr. 1: Voorstel van decreet
- Nr. 2 : Advies van de Raad van State

I. AMENDEMENTEN

voorgesteld door mevrouw Kathy Lindekens, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Yolande Avontroodt, mevrouw Nelly Maes en mevrouw Ria Van Den Heuvel

Opschrift

Het opschrift vervangen door wat volgt :

"Voorstel van decreet houdende oprichting van een Kinderrechtencommissariaat en instelling van het ambt van Kinderrechtencommissaris".

Artikel 1

Op de eerste en tweede regel het woord "gemeenschapsaangelegenheid" vervangen door de woorden "gemeenschaps- en gewestaangelegenheid".

VERANTWOORDING

De instelling van het ambt van Kinderrechtencommissaris is in essentie een gemeenschapsaangelegenheid. De Commissaris moet waken over de naleving van het Verdrag inzake de Rechten van het Kind en moet de rechten en belangen van het kind verdedigen en dit zowel in gemeenschaps- als in gewestelijke aangelegenheden. Dit voorstel van decreet houdt bijgevolg mogelijke verplichtingen in ten aanzien van instellingen die erkend zijn in gewestelijke aangelegenheden. Die verplichting moet dan ook in de tekst van het voorstel tot uiting worden gebracht.

Artikel 2

A. 2° vervangen door wat volgt :

"2° het Kinderrechtencommissariaat : de Kinderrechtencommissaris en het personeel dat hem bijstaat in de uitoefening van zijn opdrachten ;".

VERANTWOORDING

Omwille van de eenvormigheid met de titel wordt "Kinderrechtencommissariaat" gebruikt in plaats van "Commissariaat".

B. 3° schrappen.

VERANTWOORDING

De eerste volzin is overbodig. Uit de definitie van het Kinderrechtencommissariaat blijkt reeds dat het de Commissaris is, die er de leiding heeft. De tweede volzin is ongebruikelijk in normatieve teksten.

C. In 4° de woorden "en daarmee gelijkgestelde persoon" schrappen.

VERANTWOORDING

Om onduidelijkheid te vermijden en om aan te sluiten bij de definitie die het Verdrag inzake de Rechten van het Kind gebruikt.

D. 5° vervangen door wat volgt :

"5° de administratieve overheid : een administratieve overheid in de zin van artikel 14 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, afhankelijk van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest ;".

Artikel 5

Aan 3° de volgende zinsnede toevoegen :

"welke een aangelegenheid regelen waarvoor de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest bevoegd is".

Artikel 6

A. 2° vervangen door wat volgt :

"2° klachten die betrekking hebben op de niet-naleving van het Verdrag, te onderzoeken en zo mogelijk, gericht door te verwijzen naar de voorzieningen. Het onderzoek van een klacht wordt opgeschort wanneer omtrent die klacht een beroep bij de rechtbank of georganiseerd administratief beroep wordt ingesteld. De administratieve overheid stelt de Commissaris in kennis van het ingesteld beroep. De indiening en het onderzoek van de klacht schorsen noch stuiten de termijnen voor het instellen van beroepen bij de rechtbank of van georganiseerde administratieve beroepen. De Commissaris informeert de klager omtrent het gevolg dat aan de klacht werd gegeven ;".

VERANTWOORDING

De voorgestelde nieuwe tekst komt tegemoet aan de bezwaren van de Raad van State. Alzo wordt op een duidelijke wijze het tijdstip niet enkel kenbaar gemaakt wanneer de procedure bij de Kinderrechtencommissaris wordt opgeschort, maar ook wordt er aangegeven dat de handeling van doorverwijzing dient te geschieden naar de geschikte voorzieningen, zoals bedoeld in artikel 2, 6°.

B. 3° schrappen.

VERANTWOORDING

Gelet op de wijziging van artikel 6, 2° is deze tekst overbodig geworden.

C. 4° schrappen.

VERANTWOORDING

Het schrappen van 4° is geen afzwakking van de plicht tot in kennis stellen van feiten die een misdaad of wanbedrijf opleveren. Bij toepassing van artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering, kan de Commissaris, immers net als iedere burger de procureur des Konings in kennis stellen van feiten die een misdaad of wanbedrijf opleveren.

Artikel 7

A. In § 3 1° vervangen door wat volgt :

"1° de Belgische nationaliteit bezitten, zijn woonplaats hebben in het Vlaamse Gewest of het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad en in het bezit zijn van een Nederlandstalig diploma ;".

VERANTWOORDING

Aangezien er geen subnationaliteit bestaat, is het niet mogelijk het bewijs te leveren dat men tot de Vlaamse Gemeenschap behoort.

B. De tekst van § 3 wordt § 1, en de teksten van de huidige § 1 en § 2 worden respectievelijk § 2 en § 3.

VERANTWOORDING

Dit artikel krijgt een andere volgorde. Paragraaf 3 wordt § 1, § 1 wordt § 2 en § 2 wordt § 3.

Artikel 8

A. In § 1, derde lid, de eerste zin vervangen door wat volgt :

"Het is de Commissaris verboden, door het feit van zijn benoeming, om gedurende 3 jaar na het uitoefenen van zijn ambt, kandidaat te zijn voor een bij verkiezing verleend openbaar mandaat."

VERANTWOORDING

Deze formulering geeft de bedoeling van de indieners duidelijker weer, namelijk een verbod instellen.

B. In § 2, tweede lid, op de vierde en vijfde regel de woorden "zoals gewijzigd bij de wetten van 14 maart 1975 en 5 augustus 1992," schrappen.

VERANTWOORDING

De verwijzing naar gewijzigde wetten wordt weggelaten, om te vermijden dat met latere wijzigingen geen rekening zou moeten worden gehouden.

C. Paragraaf 3 schrappen.

VERANTWOORDING

Deze paragraaf werd ingevoegd in artikel 3.

D. In § 4 het tweede lid vervangen door wat volgt :

"De Commissaris kan niet van zijn ambt worden ontheven voor meningen geuit of daden gesteld in de uitoefening van zijn ambt."

VERANTWOORDING

Het invoeren van een strafrechtelijke onschendbaarheid wijkt af van de grondregels van de strafvervolgning zoals bepaald in de Grondwet.

Artikel 9

A. 1° vervangen door wat volgt :

"1° op verzoek of met het akkoord van de betrokkene ;".

B. 2° schrappen.

VERANTWOORDING

De bepalingen van 1° en 2° worden omgevormd tot één bepaling.

Artikel 10

In § 3 de eerste zin vervangen door wat volgt :

"Onverminderd artikel 15 van de Grondwet, heeft de Commissaris vrije toegang tot alle overheidsgebouwen en tot de voorzieningen."

VERANTWOORDING

Onverminderd artikel 15 van de Grondwet is nodig omdat het niet uitgesloten is dat inrichtingen van onder meer particuliere organisaties in bepaalde gevallen beschouwd moeten worden als een woning.

Artikel 10bis (nieuw)

Een nieuw artikel 10bis invoegen, dat luidt als volgt :

"Artikel 10bis

Artikel 458 van het Strafwetboek is van toepassing op de Commissaris en zijn personeelsleden."

Artikel 11

A. In § 2 het eerste lid vervangen door wat volgt :

"De Commissaris bezorgt zijn verslagen aan de federale overheid, opdat deze ermee rekening zou kunnen houden bij het opstellen van het rapport dat België om de vijf jaar moet indienen bij het Comité voor de rechten van het kind, met toepassing van artikel 44 van het Verdrag. De Commissaris evalueert dat rapport."

VERANTWOORDING

Gelet op de respectieve autonomie van de federale overheid, de Gemeenschappen en de Gewesten, kan de federale overheid niet verplicht worden om het verslag van de Commissaris te integreren in het rapport dat België, met toepassing van artikel 44 van het Verdrag inzake de Rechten van het Kind bij het Comité voor de rechten van het kind moet indienen.

B. In § 2 het tweede lid schrappen.

VERANTWOORDING

Gemeenschappen en Gewesten zijn niet bevoegd om de samenstelling te regelen van een federale commissie.

Artikel 13

Op de laatste regel het woord "gepubliceerd" vervangen door het woord "bekendgemaakt".

Kathy LINDEKENS

Trees MERCKX-VAN GOEY

Yolande AVONTROODT

Nelly MAES

Ria VAN DEN HEUVEL

II. AMENDEMENTEN**voorgesteld door de heer Felix Strackx**

Artikel 1

Op de eerste en tweede regel het woord "gemeenschapsaangelegenheid" vervangen door de woorden "gewest- en gemeenschapsaangelegenheid".

VERANTWOORDING

De fundamentele rechten en belangen van het kind behoeven bescherming op alle domeinen van het maatschappelijk leven, dus ook in die materies die tot de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest behoren.

Artikel 2

4° vervangen door wat volgt :

"4° het kind : iedere persoon vanaf zijn conceptie tot het bereiken van de leeftijd van 18 jaar ;"

VERANTWOORDING

Het is erg onduidelijk wie er precies wordt bedoeld met "elke minderjarige en daarmee gelijkgesteld persoon". Ook de Raad van State merkt op dat dit beter moet gedefinieerd worden. Ongeboren kinderen zijn ook kinderen. Derhalve hebben zij evenveel rechten als andere kinderen. Het is precies omdat de rechten - en vooral dan het recht op leven - van deze meest onmondige en uiterst kwetsbare groep vaak schaamteloos met de voeten wordt getreden, dat we hen hier expliciet willen vermelden. De Kinderrechtencommissaris zal hierdoor worden gedwongen ook de rechten van de ongeboren kinderen te verdedigen.

Artikel 3

Dit artikel vervangen door wat volgt :*"Artikel 3*

Het ambt van Kinderrechtencommissaris, hierna Commissaris genoemd, wordt ingesteld. De Commissaris wordt benoemd door het Vlaams Parlement."

VERANTWOORDING

De bepalingen in verband met het aan te stellen personeel worden ondergebracht in artikel 8, § 3.

Artikel 5

Vóór 1°, dat 1°bis wordt, een nieuw punt invoegen, dat luidt als volgt :

"1° de fysieke en psychische integriteit van het kind ;".

VERANTWOORDING

Het spreekt voor zich dat het eerste en belangrijkste aandachtspunt van de Commissaris de fysieke en psychische integriteit van het kind moet zijn.

Artikel 7

In § 2 de vierde, vijfde en zesde regel vervangen door wat volgt :

"Ik zweer de Grondwet na te leven."

VERANTWOORDING

De Kinderrechtencommissaris wordt aangesteld door het Vlaams Parlement en zal werken voor de Vlaamse

Gemeenschap. Hij heeft geen uitstaans met de Belgische staat en nog minder met het Belgische Koningshuis. Derhalve is het onzinnig hem trouw te laten zweren aan België of aan de Koning. Net als de Vlaamse volksvertegenwoordigers moet hij enkel zweren de Grondwet na te leven.

Artikel 8

A. In § 1 het derde lid vervangen door wat volgt :

"Het is de Kinderrechtencommissaris verboden om zich gedurende 5 jaar na het einde van zijn ambt verkiesbaar te stellen voor een politiek mandaat. Evenmin mag hij gedurende deze periode het ambt bekleden van minister, buiten de gemeenteraad benoemde burgemeester, OCMW-voorzitter, regeringscommissaris, gouverneur, adjunct-gouverneur, vice-gouverneur of een mandaat van bestuurder in een instelling van openbaar nut."

VERANTWOORDING

De Kinderrechtencommissaris zal waarschijnlijk veel in de schijnwerpers van de media staan en aldus snel een "bekende Vlaming" worden. Het is niet ondenkbeeldig dat bepaalde politieke partijen deze bekendheid zullen willen recuperen. Het is daarom niet voldoende te stellen dat hij geen verkozen ambt mag bekleden, maar tevens dat hij niet mag kandideren op een lijst. Anders zou het al te gemakkelijk zijn hem op een onverkiesbare plaats te zetten en toch de stemmen binnen de rijven. De "afkoelingsperiode" van 3 jaar is ook veel te kort. Het is best mogelijk dat er tijdens die periode geen verkiezingen vallen en de Commissaris dus reeds deelneemt aan de eerstvolgende verkiezingen na het beëindigen van zijn ambt.

B. In § 2 het tweede lid vervangen door wat volgt :

"De wedderekening van de raadsheren van het Rekenhof is van toepassing op de Commissaris."

VERANTWOORDING

Het is niet nodig naar de gewijzigde wetgeving te verwijzen. Bovendien zou dan bij eventuele latere wijzigingen telkens het decreet moeten worden aangepast.

C. Paragraaf 3 vervangen door wat volgt :

"§ 3. Het Vlaams Parlement benoemt vijf contractuele personeelsleden die de Commissaris, onder diens leiding, bijstaan in de uitoefening van zijn opdrachten. Na het uitbrengen van het jaarlijks verslag zoals bepaald in artikel 11, § 1

kan het Vlaams Parlement de personeelsformatie en het statuut van de personeelsleden evalueren en eventueel aanpassen. ".

VERANTWOORDING

Het kan niet de bedoeling zijn de Kinderrechtencommissaris meteen met een hele hofhouding vaste medewerkers te omringen. Met vijf gemotiveerde medewerkers moet het mogelijk zijn het Commissariaat op te starten. Na het eerste werkjaar kan dan een eerste evaluatie en eventuele aanpassing gebeuren.

De Commissaris zelf een voorstel laten doen aangaande de formatie en het statuut van het personeel dat hem moet bijstaan, impliceert dat eerst de Commissaris moet worden aangesteld en pas nadien het omkaderend personeel. Het is beter zowel Commissaris als personeel in één procedure aan te werven.

D. Een § 3bis invoegen, die luidt als volgt :

"§ 3bis. De vacatures voor zowel het ambt van Kinderrechtencommissaris als de personeelsleden worden via de media aan de bevolking bekendgemaakt. De selectie gebeurt door het Vast Wervingssecretariaat. De beste kandidaten worden benoemd door het Vlaams Parlement. ".

VERANTWOORDING

Het Vlaams Parlement moet een voorbeeld stellen aangaande aanwervingen en benoemingen van ambtenaren. Tot zolang Vlaanderen niet over een eigen selectieorganisme beschikt, laten we deze taak best over aan het Vast Wervingssecretariaat.

E. In § 4 het tweede lid schrappen.

VERANTWOORDING

Deze zin kent aan de Commissaris een onschendbaarheid toe die te vergelijken is met die van een parlements lid. Net nu de parlementaire onschendbaarheid ter discussie staat is het ongepast de onschendbaarheid in te voeren voor een ambtenaar.

Artikel 11

In § 1, tweede lid, op de eerste en tweede regel de woorden "in plenaire vergadering" schrappen.

VERANTWOORDING

Het is nogal verregaand decretaal vast te leggen dat de bespreking van het rapport in plenaire vergadering moet gebeuren. Dit maakt het voor het parlement onmogelijk om

nog zelf zijn werkzaamheden te kunnen regelen. Eventueel zou kunnen worden ingeschreven dat de bespreking "liefst in plenaire vergadering" moet gebeuren. Het is echter beter dit gewoon weg te laten en over te laten aan het parlement zelf.

Artikel 12

De tweede zin schrappen.

VERANTWOORDING

Jammer genoeg is de Post nog steeds een federale instelling. Het is dus niet mogelijk het portvrijdom decretaal vast te leggen. Aangezien het Kinderrechtencommissariaat echter voor het Vlaams Parlement zal werken, mag worden aangenomen dat het voor wat betreft het portvrijdom onder hetzelfde regime valt als de diensten van het Vlaams Parlement.

Felix STRACKX
